

อิฐกับการเปลี่ยนแปลง :

บทพิจารณาจากแนวคิดอนุรักษนิยมตะวันตก

พิชัย เก้าสำราญ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

บทนำ

ถ้ากล่าวถึงอนุรักษนิยมคนโดยทั่วไปมักมีทัศนคติอันแง่ลบคิดว่า เป็นพวกที่ล้าสมัย "โคโนเสาร์ เต่าล้านปี" นิยมที่จะปกป้องรักษาค่านิยมสถาบันทางสังคมการเมืองและขนบธรรมเนียมประเพณีเก่าๆไว้ โดยไม่ให้มีการเปลี่ยนแปลงและเป็นพวกขาดเหตุผล ภาพพจน์ดังกล่าวถึงแม้จะมีบางส่วนที่ถูกต้อง แต่ก็เป็นการเข้าใจความหมายของอนุรักษนิยมไปอย่างไม่ถูกต้อง นักอนุรักษนิยมโดยข้อเท็จจริงแล้วไม่ได้ปฏิเสธการเปลี่ยนแปลงในระบบสังคมการเมือง Ed mand Burk กล่าวว่า "ถ้ารัฐวิชาควิธีการเปลี่ยนแปลงบางประการรัฐดังกล่าวก็หาควิธีการของอนุรักษนิยม"¹ สังคมจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่ไม่สมบูรณ์และผิดพลาดต่างๆแต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ต้องไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐานของสังคมและใช้วิธีการรุนแรงการเปลี่ยนแปลงในรูปแบบดังกล่าวจะนำสังคมการเมืองไปสู่ปัญหาความยุ่งยากแฉอนาธิปไตยมากกว่าที่จะเป็นการปรับปรุงสังคมให้ดีขึ้น

นักอนุรักษนิยมมีความแตกต่างอย่างเด่นชัดกับนักเสรีนิยมหรือนักสังคมนิยม โดยเฉพาะในประเด็นเรื่องรัฐและการเปลี่ยนแปลงของสังคมการเมือง ในบทความนี้มีเป้าหมายสำคัญซึ่งที่จะพิจารณาศึกษาลักษณะแนวความคิดของนักอนุรักษนิยมที่มีต่อประเด็นทั้ง 2 โดยเนื้อหาของบทความจะแบ่งเป็นสามส่วนคือ 1) แนวความคิดพื้นฐานของอนุรักษนิยมตะวันตก 2) รัฐและประชาธิปไตย และ 3) ปฏิวัติและปฏิรูป : รูปแบบของการเปลี่ยนแปลง

แนวความคิดพื้นฐานของอนุรักษนิยมตะวันตก

โดยปกติความคิดอนุรักษนิยมจะมีการกล่าวถึงกันมากและเห็นได้อย่างชัดเจนในสังคม ก็ต่อเมื่อมีความวุ่นวายทางการเมืองและมีกระแสที่ต้องการการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงสังคมการเมือง²ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว จะมีกลุ่มบุคคลลุกขึ้นมาต่อต้านกระแสการเปลี่ยนแปลงและเรียกร้องให้มีการปกป้องรักษาค่านิยม ขนบธรรมเนียม และสถาบันดั้งเดิมต่างๆ ภายในสังคมไว้ แต่ไม่ได้นิยามความว่า ความคิดอนุรักษนิยมเป็นเพียงกระแสแนวคิดปฏิกิริยาตอบโต้การปฏิวัติเท่านั้นหรือเกิดขึ้นในเฉพาะช่วงเวลาวิกฤตทางการเมืองเท่านั้น โดยข้อเท็จจริงความคิดอนุรักษนิยมเป็นความคิดทางการเมืองที่เก่าแก่มีรากฐานนับแต่สมัยกรีก อังกฤษในยุคของกษัตริย์ James II และสหรัฐอเมริกาในยุคบุกเบิก³ ความคิดอนุรักษนิยมได้มีการพัฒนาและสืบต่อกันมาจนถึงในยุคปัจจุบัน⁴ แต่ลักษณะรายละเอียดของแนวความคิดอาจจะแตกต่างกันไปโดยเฉพาะในเรื่องรูปแบบและโครงสร้างของสังคมการเมือง ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากลักษณะเฉพาะของสัง

2 เศรษฐศาสตร์การเมือง

คมการเมืองในแต่ละประเทศและประวัติความเป็นมา

ความหมายอย่างกว้างๆของอนุรักษนิยมอาจจะสรุปได้ดังนี้คือ ความคิดอนุรักษนิยมเป็นความคิดทางการเมืองที่เชื่อและต้องการจะรักษาระบบชนชั้นวรรณะ ประเพณี ค่านิยมและสถาบันต่างๆในสังคมไว้ เพื่อให้สังคมมีแบบแผนและดำเนินไปได้อย่างราบรื่นโดยปราศจากการเปลี่ยนแปลงที่รุนแรง และเปลี่ยนแปลงที่โครงสร้างรากฐานของระบบสังคมการเมือง "ความคิดอนุรักษนิยมนี้เกิดขึ้นโดยตรงจากความรู้สึกที่ว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและสถาบันการเมืองที่มีความต่อเนื่องยาวนาน และแบบแผนระเบียบทางสังคมที่ตั้งอยู่ก่อนหน้านั้นแล้วซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดกิจกรรมและพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคม"⁵ เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับสังคมการเมือง ชนชั้นวรรณะ ประเพณี และสถาบันต่างๆที่ปรากฏอยู่ในสังคม ประชาชนส่วนใหญ่จะมีความคุ้นเคย มีประสบการณ์และได้เรียนรู้ ปรับปรุง แก้ไขมาโดยตลอดนักอนุรักษนิยมมีความสงสัย และไม่เชื่อในสิ่งที่เป็นามธรรมและทฤษฎีทางการเมืองที่ยึดถือหลักเหตุผลนิยมอย่างบริสุทธิ์ (Pure Rationalism) โดยเฉพาะอย่างยิ่งทฤษฎีการเมืองที่กระตุนเร่งเร้าให้ประชาชนปฏิวัติเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานของระบบสังคมการเมือง นักอนุรักษนิยมเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้คำนึงถึงลักษณะพื้นฐานและค่านิยมรวมทั้งสถาบันดั้งเดิมของสังคมอาจจะไม่ได้นำไปสู่การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาให้สังคมเจริญก้าวหน้า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจเป็นการเพิ่มปัญหาทางสังคม และทำลายโครงสร้างพื้นฐานหรือระบบสังคมการเมืองทั้งหมดก็ได้

William R. Harbour สรุปลักษณะโดยทั่วไปของอนุรักษนิยมไว้ 10 ประการ คือ⁶

1. พื้นฐานทางด้านแนวความคิดอนุรักษนิยมมักจะเริ่มต้นจากหลักจักรวาลวิทยา (Cosmological Principle) ที่มีพระเจ้าเป็นศูนย์กลางและเป็นผู้สร้างควบคุมทุกสิ่งทุกอย่างมนุษย์ก็เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่อยู่ในระบบจักรวาลนี้
2. สติปัญญาและความสามารถของมนุษย์มีความจำกัดและไม่สมบูรณ์มนุษย์เป็นเพียงส่วนหนึ่งของสิ่งที่อยู่ในระบบจักรวาล ซึ่งถูกควบคุมโดยพระเจ้า
3. ความเชื่อในแบบแผนของคฤธรรมอย่างสมบูรณ์ (Absolute moral ordering) ซึ่งตั้งอยู่บนหลักทางด้านศาสนาและจิตใจของบุคคลในสังคม
4. นักอนุรักษนิยมมักจะต่อต้านแนวความคิดสังคมในอุดมคติ (Utopia) และเชื่อว่าเป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ที่จะสร้างหรือพัฒนาขึ้นมาในระบบสังคมการเมือง
5. นักอนุรักษนิยมจะให้ความสำคัญต่อวิธีการและแนวปฏิบัตินิยม (Practicism) การตัดสินใจและกำหนดวิธีการในการแก้ไขปัญหานั้นจะต้องเป็นวิธีการที่สามารถนำมาปฏิบัติได้ โดยพิจารณาจากสถานการณ์ทางประวัติศาสตร์และสถานการณ์ที่ผลักดันใจกำลังเผชิญอยู่ เป้าหมายของการปรับปรุงแก้ไขจะต้องไม่มีลักษณะเป็นนามธรรม (Abstract) หรือตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักเหตุผลนิยมอย่างบริสุทธิ์เพียงประการเดียว นักอนุรักษนิยมต่อต้านการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงสังคมการเมืองเพื่อสร้างสังคมใหม่ เพราะสิ่งที่นักปรัชญาการเมืองหรือนักทฤษฎีเสนอนั้น เป็นเพียงสิ่งที่เป็นนามธรรม และคนโดยทั่วไปไม่สามารถรับรู้และเข้าใจได้ นักอนุรักษนิยมสนับสนุนแนวทางเปลี่ยนแปลงแก้ไขปัญหาสังคมโดยวิธีการปฏิรูปที่มีวิธีการที่แน่นอนและเด่นชัด
6. นักอนุรักษนิยมให้ความสำคัญต่อชนชั้นวรรณะ ประเพณีในสังคม และแบบแผนทางด้านจริยธรรมต่างๆ ซึ่งมนุษย์สามารถที่จะ เรียนรู้และ เข้าใจได้เป็นอย่างดี
7. ศาสนาเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในการสร้างสังคมที่ดี มนุษย์จำเป็นต้องรับการอบรมเรียนรู้ทางด้าน

ศาสนา และยึดมั่นในศาสนาสำหรับการดำรงชีวิต ซึ่งจะทำให้สังคมสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง มีเสถียรภาพและจริยธรรมอันดี

8. ความมีเสถียรภาพของสังคม เป็นสิ่งที่นักอนุรักษ์นิยมให้ความสำคัญที่สุดและการที่จะมีสิ่งเหล่านี้ได้ก็จำเป็นที่จะต้องผดุงรักษาวัฒนธรรม ศาสนา และปัญญาชนในสังคมไว้ เพื่อที่จะช่วยให้สมาชิกในสังคมสามารถรู้จัก และเข้าใจฐานะและบทบาทของเขาแต่ละคนในสังคมได้อย่างเด่นชัด

9. บุคคลที่ควรจะมีหน้าที่รับผิดชอบในการปกครองประเทศและสังคมก็คือชนชั้นผู้ดีโดยธรรมชาติ (Natural Aristocrats) ผู้ซึ่งจะพยายามปกป้องรักษานบธรรมเนียบประเพณีต่างๆของสังคมไว้ และจะสามารถปรับปรุงแก้ไขสังคมการเมืองให้เข้ากับสถานการณ์ทางการเมืองและ เศรษฐกิจต่างๆ

10. นักอนุรักษ์นิยมให้ความสำคัญแก่ลักษณะ เฉพาะของแต่ละสังคมและประวัติความเป็นมาของแต่ละระบบสังคมการเมือง ในการปกครองนักอนุรักษ์นิยมจะสนับสนุนท้องถิ่นนิยม (Localism) ความสัมพันธ์ทางสังคมในขนาดเล็กๆ (small-scale social relationships) และการกระจายอำนาจของสถาบันทางการเมือง (decentralization of political institution)

จากลักษณะเหล่านี้ เราอาจจะสรุปได้อย่างกว้างว่า ความคิดอนุรักษ์นิยมมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่สามประการคือ

1. ความไม่เชื่อในเรื่องความสมบูรณ์และการมีเหตุผลของมนุษย์ นักอนุรักษ์นิยมมีความเห็นว่ามนุษย์โดยทั่วไปมีความจำกัดในการใช้เหตุผล โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องสังคมการเมือง มนุษย์ไม่มีหรือไม่สามารถมีความสมบูรณ์ทางสติปัญญา และการใช้เหตุผลได้ด้วยตัวเอง เหมือนดังที่นักเสรีนิยมเสนอไว้ในทฤษฎีการเมืองของเขา นักอนุรักษ์นิยมมีความเห็นว่า โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เป็น "สัตว์สังคม (Social Animal)" และต้องพึ่งอยู่กับหลักศาสนา (Religious Being)⁸ ซึ่งเป็นบ่อเกิดของจริยธรรม ประเพณี และวัฒนธรรมต่างๆ กิจกรรมและการกระทำของมนุษย์ล้วนแต่เป็นผลมาจากความคุ้นเคย ประเพณี วัฒนธรรม และประสบการณ์ในอดีตที่มนุษย์ได้เรียนรู้และสั่งสมมาจากสังคม แนวความคิดและทฤษฎีการเมืองที่เป็นนามธรรมและเป้าหมายสูงสุดของสังคม (Ideal Type) ที่นักปรัชญาและนักวิชาการนำเสนอ เป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่มีทางจะเข้าใจหรือไปถึง ได้โดยอาศัยสติปัญญา และการใช้เหตุผลของเขาเอง

เพียงเหตุผลอย่างเดียวไม่สามารถที่จะมีอิทธิพลเหนือการกระทำและพฤติกรรมของมนุษย์ นิสัย ขนบธรรมเนียมและประเพณีเป็นปัจจัยที่สำคัญกว่าในการกำหนดการตัดสินใจ การกระทำต่างๆของมนุษย์ในสังคม ถ้าขาดการอบรมเรียนรู้ทางด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และหลักศาสนาซึ่งกำหนดคุณค่าทางสังคมและหลักจริยธรรม คุณธรรมต่างๆมนุษย์จะไม่สามารถควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก "สัญชาตญาณดิบ" และความต้องการของเขาได้ไม่ว่าเขาจะมีเหตุผลอย่างไรก็ตาม⁹ด้วยเหตุนี้ในทัศนะของนักอนุรักษ์นิยม ทฤษฎีทางการเมืองและเป้าหมายของสังคมการเมืองไม่สามารถที่จะสร้างขึ้นหรือตั้งอยู่บนหลักเหตุผลเพียงอย่างเดียวหรือเป็นสิ่งที่ เป็นนามธรรมเท่านั้นพฤติกรรมของมนุษย์ไม่สามารถจะ เข้าใจหรือคาดการณ์ล่วงหน้าได้โดยอาศัยการวิเคราะห์เหตุผลตามหลักเรขาคณิต ดังที่นักเสรีนิยมและนักเหตุผลนิยมมักทำใช้ในทฤษฎีสังคมการเมืองของเขา

พฤติกรรมทางสังคมการเมืองของมนุษย์จะขึ้นอยู่กับสภาพการ (Circumstance) ของสังคมในแต่ละช่วง

4 เศรษฐศาสตร์การเมือง

เวลาซึ่งจะบ่งบอกความเป็นจริงทางการเมืองและแสดงให้เห็นผลกระทบต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสังคม ความดีในสังคมจึงไม่มีลักษณะ เป็นสิ่งสูงสุดและเป็นนามธรรมแต่มักจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่มนุษย์กำลังเผชิญอยู่ในเวลานั้น ด้วยเหตุนี้ก่อนุรักษ์นิยมจึงต่อต้านแนวความคิดทางด้านสังคมในอุดมคติ (Utopia) การใช้เหตุผลอย่างบริสุทธิ์ (Pure Rationalism) และความเชื่อในเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ก่อนเริ่มสังคมการเมือง¹⁰ รวมทั้งการใช้เหตุผลและสติปัญญาของมนุษย์อย่างโดดเดี่ยวในการแสวงหาความเป็นจริงทางสังคม (Truth) และวิถีชีวิตของมนุษย์ นักอนุรักษนิยมมีความเห็นว่าพฤติกรรมทางสังคมการเมืองของมนุษย์มีพื้นฐานมาจากการคาดหวังล่วงหน้า (prejudice) ขนบธรรมเนียม (tradition) ประเพณี (custom) และอำนาจหน้าที่ต่างๆที่มีอยู่ในสังคมการคาดหวังล่วงหน้านี้ ต้องไม่ถูกเข้าใจในความหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน สำหรับนักอนุรักษนิยมการคาดหวังล่วงหน้าก็คือ

แนวโน้มทางจิตใจหรือนิสัยของมนุษย์ที่ได้รับการหล่อหลอมสร้างขึ้นมาเรียบร้อยแล้ว และเป็นปัจจัยที่สำคัญในการผลักดันให้แต่ละบุคคลตอบสนองต่อสถานการณ์ต่างๆในหนทางที่สามารถคาดเดาได้และเป็นไปในทางที่ตีปราศจากการนำปัญหาขึ้นมาพิจารณาไตร่ตรองด้วยเหตุผลก่อนเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไข การคาดหวังล่วงหน้าคืออุปนิสัยทางด้านคุณธรรมของมนุษย์ ศาสนาเป็นการคาดหวังล่วงหน้าหรือการตัดสินใจล่วงหน้าที่สำคัญ และเป็นแกนกลางที่รวบรวมเอาหลักการตัดสินใจล่วงหน้าหรือการคาดหวังล่วงหน้าอื่นๆเข้ามาไว้ด้วยกัน¹¹

การคาดหวังหรือการตัดสินใจล่วงหน้าจึงเป็นความเชื่อและอุปนิสัยที่กำหนดวิถีทางการกระทำของมนุษย์ซึ่งปรากฏอยู่เป็นส่วนหนึ่งในขนบธรรมเนียม ประเพณีและศาสนาการคาดหวังล่วงหน้าจึงไม่ใช่ความรู้สึกที่ไม่มีเหตุผลหรือเป็นจินตนาการ ความอยากและคาดหวังลอยๆแต่เป็นการความเชื่อ และการกระทำที่ได้รับการสร้างขึ้นมาจากสังคมเป็นเวลานาน และได้รับการพิสูจน์ครั้งแล้วครั้งเล่าจากประวัติศาสตร์ว่ายังคงเป็นปัจจัยสำคัญและมีความหมายต่อสังคมในการกำหนดและควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ การคาดหวังล่วงหน้าจึงช่วยเหลือในการตัดสินใจของมนุษย์ และกำหนดพฤติกรรมการกระทำของเขาให้ไปในแนวทางใดแนวทางหนึ่งตามที่สังคมต้องการ กล่าวอีกนัยหนึ่ง การคาดหวังล่วงหน้าก็คือพื้นฐานทางด้านเหตุผลที่กำหนดกรอบประโยชน์ให้แก่มนุษย์ในการเลือกตัดสินใจแสดงพฤติกรรมต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะ เวลาที่มนุษย์ต้องเผชิญปัญหาความซับซ้อนในการดำรงชีวิตในสังคมการเมือง

ถึงอย่างไรก็ตามจะเป็นการเข้าใจผิดอย่างมาก ถ้าคิดว่านักอนุรักษนิยมต่อต้านการใช้เหตุผลในทุกรูปแบบ และโจมตีกล่าวหาพวกเหตุผลนิยมว่าเป็นลัทธิบ่อนทำลายนิยม (Nihilism) ไม่มีคติในค่านิยมสังคมแต่ประการใดในตัวเอง เดียวกันจะเป็นความผิดพลาดอย่างยิ่ง ถ้าคิดว่านักอนุรักษนิยมให้ความสำคัญกับเฉพาะการคาดหวังล่วงหน้าขนบธรรมเนียม ประเพณีและอำนาจหน้าที่ต่างๆในสังคมโดยไม่พิจารณาถึงเหตุผล และข้อเสนอทางทฤษฎีการเมืองของนักเหตุผล นักอนุรักษนิยมยังคงยอมรับหลักการและการใช้เหตุผลอยู่แต่ไม่ได้คิดว่า เป็นพื้นฐานสำคัญของความรู้ ความเข้าใจ และเป็นปัจจัยหลักในการสร้างและแสวงหาเป้าหมายของสังคม เหตุผลและหลักทฤษฎีจะมีประโยชน์ก็ต่อเมื่อสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและสามารถนำไปปฏิบัติในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ¹²

2. สถาบันทางสังคมเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งคือการดำรงชีวิตของมนุษย์ ตามแนวความคิดของ Hobbes, Locke

และ Rousseau¹³ ที่กล่าวถึงสภาพมนุษย์โดยธรรมชาติก่อนที่จะมีสังคมการเมือง เป็นแนวความคิดที่นักอนุรักษนิยมปฏิเสธ มนุษย์ทุกคนเมื่อเกิดมาจะต้องอาศัยอยู่ในสังคมการเมือง

ฐานะของสังคมพลเมือง . . . . ก็คือ ฐานะของธรรมชาติและ เป็นความจริงมาก
 ไปกว่าการดำรงอยู่อย่างป่าเถื่อนและกระจัดกระจาย สำหรับมนุษย์โดยธรรม
 ชาติจะมีเหตุผล เขาจะไม่มีคุณสมบัติในสภาพตามธรรมชาติแต่เมื่อเขาอยู่
 ในสถานที่เหตุผลอาจจะได้รับการปลูกฝัง เป็นอย่างดีที่สุด และเป็นสถานที่ที่เห
 ุดผลมีอิทธิพลมากที่สุด [นั่นคือ สังคม] เขาก็จะสามารถพัฒนาสร้างคุณสมบัติ
 ค้ำให้แก่อชีวิตของเขาได้¹⁴

สังคมจึงเปรียบเสมือนแหล่งของความรู้ ความมั่งคั่ง คุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญของมนุษย์ หน้าที่ที่สำคัญของสังคมก็คือปรับปรุงเงื่อนไขสภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์ให้ดีขึ้นและพัฒนาความเป็นมนุษย์ของสมาชิกในสังคม คุณธรรมและจริยธรรมเกิดขึ้นจากการถ่ายทอดซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในสังคม ไม่ใช่เกิดขึ้นจากจิตสำนึกและการมีหรือการไร้เหตุผลเพียงอย่างเดียว¹⁵ เหตุผลที่ใช้กันในสังคม คุณธรรมและจริยธรรมโดยปกติแล้วจะเกิดขึ้นจากสภาพสังคมและวัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งจะบ่งบอกถึงลักษณะ รูปแบบความสัมพันธ์ของบุคคลในสังคม เหตุผลทางด้านจริยธรรมที่มนุษย์อ้าง เพื่อประโยชน์ทางการแข่งขันและการติดต่อสัมพันธ์ก็ล้วนแต่มีพื้นฐานมาจากสังคมที่เขาอาศัยอยู่ทั้งสิ้น จริยธรรมซึ่งโดยทั่วไปจะแฝงหรือปรากฏอยู่ในแบบแผน ขนบธรรมเนียมประเพณีและกฎระเบียบต่างๆ จึงเปรียบเสมือนแม่บทของแนวทางประเพณี ปฏิบัติ ของมนุษย์ซึ่งจะต้องมีการเรียนรู้และ เป็นสิ่งที่ทุกคนคาดหวังล่วงหน้า ที่สำคัญสิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้นักมนุษย์เข้าใจถึงสถานะและบทบาทของตนในสังคม อันจะมีผลในการสร้างความมีระเบียบ แบบแผนและความมั่นคงภายในสังคมการเมือง

สังคมในทัศนะของอนุรักษนิยมจึงมีลักษณะที่ซับซ้อน และเป็นระบบของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และระหว่างมนุษย์กับองค์กรและสถาบันต่างๆทางสังคมซึ่งได้มีการพัฒนาหลายชั่วอายุคน และได้มีการปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอเพื่อให้ทันกับสภาพการณ์ Burk สรุปลักษณะสังคมไว้ว่า

สังคมจริงๆแล้วก็คือสัญญา สัญญาของผู้ที่ต่ำต้อยกว่าเพื่อผลประโยชน์เป็นบางครั้งบางคราวที่สามารถแก้ไขได้ด้วยความพึงพอใจ แต่รัฐไม่ควรถูกพิจารณาในฐานะ เป็นเพียงข้อตกลงการซื้อขายหรือกาแพ ฝ้าดิบหรือยาสูบและสิ่งอื่น ๆ ที่มีค่าควรแก่การพิจารณาเพียงเล็กน้อย เพื่อให้ได้ประโยชน์ในระยะสั้น และถูกแก้ไขด้วยความเหี้ยม มันจะต้องถูกพิจารณาด้วยความเคารพหนักอึ้ง เพราะมันไม่ใช่เป็นเพียงการร่วมมือกัน ในสิ่งที่รับใช้ต่อการคงอยู่หรือสูญสลายของธรรมชาติอย่างชั่วครั้งชั่วคราวของสัตว์เป็นจำนวนมาก มันเป็นการร่วมมือกันทั้งในทางวิทยาศาสตร์ทั้งหมด การร่วมมือในศิลปศาสตร์ทั้งหมด การร่วมมือในคุณธรรมทุกอย่าง และในคุณสมบัติทั้งหมด ในขณะที่เป้าหมายของการร่วมมือเช่นว่านั้น ไม่สามารถรับได้ในหลายชั่วอายุคน มันเริ่มเป็นการร่วมมือ

ไม่เพียงแต่ระหว่างบุคคลที่กำลังมีชีวิตอยู่ ผู้ที่ตายไปแล้วกับผู้ที่กำลังจะเกิด¹⁶

สถาบันทางสังคมที่สำคัญที่สุดต่อการดำรงอยู่ของมนุษย์และสังคมก็คือ ครอบครัวซึ่งทำหน้าที่ไม่เพียงแต่จะสร้างความรัก ความผูกพันระหว่าง สมาชิกภายในครอบครัว แต่ยังจะขยายความรัก ความผูกพันนั้นไปยังสังคมและชาติในส่วนตัว

เขาเริ่มความรักความผูกพันต่อสาธารณะในครอบครัว..... เขาผ่านความรักความผูกพันนี้ไปยังเพื่อนบ้านของเขา และไปยังญาติมิตรที่อาศัยอยู่ในเขตมณฑลอื่นๆ... การแบ่งแยกเป็นมณฑลของประเทศเช่นนั้น ถูกสร้างขึ้นโดยอุบัติเหตุ ไม่ใช่โดยการใช้อำนาจหน้าที่ จึงเป็นภาพพจน์เพียงเล็กน้อยของประเทศที่หัวใจของความผูกพันจะอยู่กับบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งต้องได้รับการเติมใส่ความรักต่อประเทศทั้งหมด จึงไม่อาจเห็นเด่นชัดโดยคนในแต่ละส่วน บางทีการอบรมเรียนรู้จึง เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะทำให้เขาสามารถยกฐานะให้สูงขึ้น และพิจารณาได้กว้างขึ้น ซึ่งโดยตัวเขาเองจะ เริ่มมีความรู้สึกผูกพัน มีความกังวลในเรื่องเกี่ยวกับความมั่งคั่งของประเทศชาติ ¹⁷

สถาบันทางศาสนา เป็นสถาบันที่สำคัญอีกสถาบันหนึ่งในฐานะ เป็นแหล่งพื้นฐานของค่านิยม คุณธรรมต่างๆ ในสังคม ศาสนามีส่วนสำคัญในการสร้างมาตรฐาน กฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม หลักความยุติธรรม และความชอบธรรม ¹⁸ ที่สำคัญศาสนาทำให้รัฐมีความศักดิ์สิทธิ์และสามารถใช้เพื่อกระตุ้นการดำเนินกิจกรรมทางการค้า การปกป้องทรัพย์สินสมบัติ บ่อยครั้งศาสนาได้ถูกใช้เพื่อประโยชน์การวางรากฐานของการคาดหวังความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความผูกพันเป็นอันหนึ่งอันเดียวซึ่งมีผลอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของสังคม

3. ธรรมเนียม ประเพณีและการมีระเบียบแบบแผน เป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการมีเสถียรภาพของสังคม ธรรมเนียมประเพณีเป็นความรู้ที่นำเชื่อถือมากกว่าสิ่งอื่นๆ เพราะได้รับการพัฒนา และสร้างสมมาจากประสบการณ์ของมนุษยชาติ¹⁹ ขนบธรรมเนียม ประเพณีในความหมายของนักอนุรักษนิยมนี้ไม่เป็นเพียง เฉพาะ เรื่องจริยธรรม แต่ครอบคลุมไปถึงบทเรียนต่างๆทางประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติทั้งหมด²⁰ ปัญหาและความรอบรู้ที่มีอยู่ในขนบธรรมเนียมก็คือ "ปัญหาและความรอบรู้ของพระเจ้า" ²¹ ซึ่งมนุษย์สามารถเรียนรู้และสร้างสมโดยผ่านประสบการณ์ประวัติศาสตร์ อารยธรรม ความมั่นคงและความสมบูรณ์ของมนุษย์และสังคมเป็นผลมาจากการผดุงรักษา ขนบธรรมเนียมดังกล่าว ที่สำคัญ ธรรมเนียมประเพณี โดยเนื้อแท้แล้วจะมีความสอดคล้อง เป็นอย่างยิ่งกับธรรมชาติของสิ่งต่างๆ โดยเฉพาะกับธรรมชาติของสังคม ซึ่งต้องการการมีระเบียบแบบแผน ความมั่นคงและการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ระหว่างบุคคลต่างๆ ภายในสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณีในทางปฏิบัติจะช่วยสอนและผลักดัน บอกลักษณะ มาตรฐาน ความดีงาม และความต้องการต่างๆให้กับสมาชิกในสังคมทราบ เพื่อกำหนดแนวทางพฤติกรรมปฏิบัติของเขา และเพื่อให้สอดคล้องกับความคาดหวังของบุคคลอื่นๆขนบธรรมเนียมประเพณีจึง เปรียบเสมือนสายสัมพันธ์ในการสานต่อระหว่างสมาชิก เพื่อสร้างความมีระเบียบแบบแผนและความมั่นคงให้แก่สังคม ขนบธรรมเนียม ประเพณีจะจัดหากอบที่มีคุณค่าสำหรับเหตุผลของมนุษย์ที่เข้าในสังคมเพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่อการสร้าง ความเข้าใจ การยอมรับระหว่างบุคคลในสังคม

Stanley Parry ได้อธิบายหน้าที่ของชนบทรวมเนียมประเพณีในสังคมไว้ดังนี้

สิ่งที่สำคัญก็คืออารยธรรมเป็นระบบพื้นฐานของการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับความคิดเห็น ของความจริงเกี่ยวกับมนุษย์ ดังนั้นชนบทรวมเนียมประเพณี โดยปกติจะสามารถทำให้มนุษย์ผู้แตกต่างกันอย่างกว้างขวางทางด้านคุณธรรมสามารถอาศัยชีวิตร่วมกันได้อย่างปกติสุข หลักการร่วมกันจะวางโครงสร้างของชุมชน ซึ่งอาจได้รับการจัดตั้งเป็นองค์กรสาธารณะ และโดยปกติจะได้รับการจัดตั้ง เป็นกระบวนการที่การลงโทษตั้งอยู่บนความเป็นจริงที่ว่ากระบวนการเหล่านี้ได้ดำเนินการไปตามที่ชนะความคิดเห็นที่ติดต่อคนทั้งหมดของสังคม

...อารยธรรมคงอยู่ในประการแรกเมื่อธรรมชาติเป็นจำนวนมากได้เปิดเผยซึ่งกันและกันเพื่อการติดต่อสื่อสาร แสดงความคิดเห็นทางด้านจริยธรรม แต่ถ้าธรรมชาติที่ถูกปิดกั้นลงก็จะไม่มีอารยธรรม...ชนบทรวมเนียมดำรงอยู่ในฐานะเป็นหลัก แบบแผนของหลายสิ่งทุกอย่างที่ถูกต้องแน่นอน ในจิตใจของสมาชิกในสังคม และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการแสดงให้เห็นถึงจิตใจของแต่ละคน ถ้าไม่มีชนบทรวมเนียมประเพณี²²

ชนบทรวมเนียม ประเพณีจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการมีเสถียรภาพและความมั่นคงของสังคม ถ้าชนบทรวมเนียมประเพณีนั้นสอดคล้องกับหลักคุณธรรม จริยธรรม ตามที่สังคมคาดหวังและถ้าสมาชิกของสังคมส่วนใหญ่ยอมรับปฏิบัติตามแนวทางของชนบทรวมเนียมประเพณีที่ได้ถูกสร้างขึ้นและพัฒนาปรับปรุงมาหลายชั่วอายุคน สังคมก็จะมี ความมั่นคงสมาชิกของสังคมก็จะรู้และ เข้าใจถึงบทบาท สถานภาพ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ และแนวปฏิบัติของเขาในสังคมได้อย่างชัดเจน แต่ถ้าสังคมขาดชนบทรวมเนียมประเพณีที่แน่นอนสมาชิกก็จะสับสนไม่สามารถรู้ และ เข้าใจถึงบทบาท หน้าที่และสถานภาพของเขา พฤติกรรมและการแสดงออกของเขาโดยเฉพาะในเรื่อง เกี่ยวข้องกับการเมืองและสังคมก็อาจนำไปสู่ความขัดแย้ง ละเมิดซึ่งกันและกัน คุณธรรมและจริยธรรมในสังคมก็อาจจะเสื่อม และนำไปสู่การไม่มีความมั่นคงของสังคมในที่สุด

รัฐและประชาธิปไตย

รัฐในความหมายของอนุรักษนิยมนี้แตกต่างจากเสรีนิยม รัฐจะต้องไม่ถูกพิจารณาเป็นเพียงวิธีการ กลไกการบริหาร องค์กรทางธุรกิจหรือหน่วยงานทางด้านสวัสดิการแต่รัฐก็คือ เป้าหมายเป็นเครื่องแสดงว่าสังคมมีอยู่และดำรงอยู่จริง²³รัฐกับสังคมจึง เป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน รัฐก็ เช่นเดียวกับสังคมที่เป็นธรรมชาติของมนุษย์ในแง่ที่ว่ามนุษย์ต้อง เกิดและอยู่ในรัฐ ซึ่งมีการพัฒนามาอย่างยาวนาน รัฐเป็นองค์การสำคัญในการทำให้สังคมดำรงอยู่ เพราะรัฐมีอำนาจหน้าที่และสามารถทำให้ประชาชนในสังคมสามารถตระหนักได้ถึงอำนาจหน้าที่ของสังคม รวมทั้งความจำเป็นที่จะต้องมีความ เป็นระเบียบเรียบร้อย กฎหมายและชนบทรวมเนียมต่างๆอำนาจหน้าที่ดังกล่าวจะถูกใช้ เพื่อเรียกร้องความผูกพันภักดีของบุคคลให้มีต่อสังคมและสถาบันต่างๆ และ เพื่อการบังคับใช้ โทษสมาชิกที่ฝ่า

ผู้นำทำตามที่สังคมและชนบทรรมนิยมประเพณีคาดหวัง

เป้าหมายการดำเนินการของรัฐไม่ได้เกิดขึ้นจากภายนอกหรือเกิดขึ้นเองโดยอาศัยหลักเหตุผล และทฤษฎีการเมืองที่เป็นนามธรรม เพื่อสร้างสังคมอุดมคติ แต่โดยข้อเท็จจริงเป้าหมายและวิธีการดำเนินการบริหารต่างๆของรัฐนั้นเป็นผลมาจากการปะทะสังสรรค์กันระหว่างสมาชิกในสังคม ระหว่างสถาบันต่างๆ และระหว่างสมาชิกกับสถาบัน การปะทะสังสรรค์นี้ได้มีการพัฒนาและสร้างสมประสบการณ์มาเป็นเวลานาน เพื่อแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่มีคุณค่า และรูปแบบความต้องการของสังคมรัฐจึงไม่ได้มีองค์ประกอบเพียงแต่รัฐบาลแต่จะต้องประกอบด้วยดินแดน ภาษา การบริหารสถาบันทางการเมืองที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อมาทำหน้าที่ในการปกป้องรักษาชนบทรรมนิยม ประเพณี เพื่อพัฒนาสร้างความสมบูรณ์ มั่งคั่งให้แก่มวลสมาชิกและเพื่อป้องกันสังคมจากการบ่อนทำลายจากภายในและภายนอก องค์ประกอบทั้งหมดของรัฐก็พัฒนาสร้างขึ้นมาจากชนบทรรมนิยมประเพณีและโอกาสที่เอื้ออำนวยของสังคม²⁴ รัฐจึงเป็นองค์ประกอบทางสังคมการเมืองที่มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบกว้างขวาง และสูงที่สุดในสังคมใหญ่อันประกอบด้วยสังคมย่อยต่างๆซึ่งจะมีสัญลักษณ์หรือ การยึดถือเชื่อมั่นในบางสิ่งบางอย่างในฐานะที่เป็นสาขาของการสร้างความผูกพันซึ่งกันและกันทั้งหมดของสังคม ในปัจจุบันรัฐชาติต่างๆเป็นตัวอย่างที่ดีของความหมายของรัฐรัฐชาตินั้นจะมีภาษาเป็นของตนเอง มีประชาชนที่มีความจงรักภักดีเป็นของตนเอง มีดินแดน และแม้กระทั่งมีศาสนาประจำชาติซึ่งถือว่าเป็นศูนย์กลางของหลักคุณธรรม ชนบทรรมนิยมประเพณีทั้งหมดของสังคม หน้าที่ที่สำคัญของรัฐก็คือ การปกป้องรักษาชีวิตและทรัพย์สินของสมาชิกในสังคม เพื่อป้องกันไม่ให้มีการละเมิดสิทธิจากบุคคลอื่น รัฐจำเป็นต้องพยายามสร้างกฎเกณฑ์สถาบันต่างๆในสังคมการเมืองขึ้นมาเพื่อความมีระเบียบแบบแผนและความมั่นคงของสังคม

รัฐธรรมนูญเป็นสิ่งที่สำคัญในการแสดงให้เห็นถึงการสืบทอดของรัฐ อันแสดงภูมิปัญญาของสังคมและรัฐในการกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ การบังคับ สิทธิพิเศษและหน้าที่ต่างๆของสังคม รัฐและสมาชิกที่อยู่ในสังคมนั้น²⁵ รัฐธรรมนูญยังกำกับการดำรงอยู่ของสังคมให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ความคาดหวังของสมาชิก และชนบทรรมนิยมประเพณีเนื่องจากนี้รัฐธรรมนูญจะสะท้อนถึงประสบการณ์ของสังคมในประวัติศาสตร์และปัจจุบัน ซึ่งรวมทั้งชี้ถึงแนวโน้มที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

รัฐธรรมนูญจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อสังคมและรัฐ ในทัศนะของอนุรักษนิยมรัฐธรรมนูญไม่ใช่เป็นเพียงแต่แม่บทของกฎหมายที่กล่าวถึงรูปแบบการปกครอง การได้มาซึ่งอำนาจบทบาทและหน้าที่ของสถาบันต่างๆแต่โดยสาระสำคัญ รัฐธรรมนูญจะสะท้อนถึงเจตนารมณ์ของสังคมสะท้อนถึงประสบการณ์และความคาดหวังของสังคมรวมทั้งแสดงถึงรูปแบบความสัมพันธ์ต่างๆที่อยู่ภายในสังคม กระบวนการทางการเมืองความชอบธรรม และฐานะอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลและสมาชิกในสังคม ดังนั้น รัฐธรรมนูญจึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นเครื่องหมายที่แสดงถึงเป้าหมายของรัฐที่ต้องการจะพัฒนาสร้างขึ้นในสังคม อันได้มาจากการพัฒนาและสร้างสมประสบการณ์ต่างๆชนบทรรมนิยมประเพณีจริยธรรมก็จะถูกแบ่งอยู่ในรัฐธรรมนูญเพื่อกำหนดวางแนวทางประพฤติปฏิบัติให้สถาบันต่างๆทางสังคมการเมือง และสมาชิกรัฐ

รัฐธรรมนูญ จึงมีลักษณะ เป็นเฉพาะ สะท้อนถึงการพัฒนาของสังคมในแต่ละรัฐสิทธิมนุษยชน กระบวนการเมือง รูปแบบการปกครองและอำนาจหน้าที่ของสถาบันต่างๆที่ถูกระบุไว้ในรัฐธรรมนูญจึงไม่จำเป็นต้องเหมือน หรือสอดคล้องกันกับรัฐอื่นๆ

ไม่มีเหตุผลทางการเมืองใดว่าทำไมสิทธิพลเมืองชาวไซเวียตควรจะสอดคล้องกับสิทธิของชาวอังกฤษ หรือจะต้องทำให้เป็นเช่นนั้น ชาวอังกฤษเป็นผู้สืบทอดอย่างโชคดีในชนบทธรรมเนียมประเพณีที่ยาวนานของชีวิตทางสังคม และอำนาจทางการเมืองที่ได้รับการจัดตั้งขึ้น สิทธิที่เขาได้รับ... ผ่านจากกระบวนการของชาติที่มีคุณลักษณะ และธรรมชาติซึ่งแทบจะไม่เคยตกอยู่ในอันตราย... สิทธิของเขาได้รับการรับรองจากรัฐ ในเรื่อง เสรีภาพและความคาดหวังในการได้รับบริการอย่างยุติธรรม อันเป็นสิ่งที่ชาวไซเวียตไม่สามารถจะมีได้²⁶

นักอนุรักษนิยมโดยทั่วไปจะ ไม่มีการต่อต้านลัทธิประชาธิปไตยหรือคอมมิวนิสต์ในระดับสากล แต่มุ่งให้ความสำคัญต่อรูปแบบการเมือง การปกครองของรัฐใดรัฐหนึ่ง โดยพิจารณาจากประสบการณ์ ชนบทธรรมเนียมประเพณีลักษณะเฉพาะ และการพัฒนาของสังคมการเมืองนั้นมานับแต่ประวัติศาสตร์

ถ้าเป็นประชาธิปไตย ประชาธิปไตยนั้นจะต้องสร้างความมั่นคงให้กับสังคมหลักในการบริหาร และปกครองจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของชนบทธรรมเนียม ประเพณี จริยธรรมและศาสนาที่จะจำกัดความอยาก ความต้องการ และการไม่มีเหตุผลของประชาชน การเปลี่ยนแปลงในทางการเมืองและผู้นำจะต้องใช้วิธีการอย่างสันติ และผู้ที่มีอำนาจในการปกครอง ซึ่งได้รับการเลือกตั้งมาจากประชาชนก็จะต้องมีหน้าที่สำคัญในการดูแล รักษาผลประโยชน์ของคนเหล่านี้ ที่สำคัญถึงแม้ประชาธิปไตยจะให้ความสำคัญในการใช้เสียงส่วนใหญ่เพื่อตัดสินปัญหา กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานของรัฐบาลต่างๆ แต่ในทางปฏิบัติประชาธิปไตยนี้จะต้องไม่ทำลายสิทธิของคนส่วนน้อย และจะต้องปกป้องรักษาสีทธิและผลประโยชน์ของคนส่วนน้อย Edmand Burk ได้กล่าวถึงประเด็นนี้ไว้ว่า

ประชาธิปไตยมีหลายประเด็นที่เด่นชัดคล้ายคลึงกับเผด็จการ... เสียงส่วนใหญ่ของประชาชนสามารถเข้าใช้เพื่อการกดขี่คนส่วนน้อย เมื่อไรก็ตามที่การแบ่งแยกเห็นได้อย่างชัดเจนในสังคมการเมือง การกดขี่โดยคนหนุ่มมากจะขยายขอบเขตกว้างขวางยิ่งขึ้น และดำเนินการไปอย่างรุนแรงบ้าเลือดมากกว่าที่เคยเข้าใจกันในระบบเผด็จการโดยบุคคลเดียว²⁷

เพื่อป้องกันการเป็นเผด็จการโดยคนหนุ่มมาก นักอนุรักษนิยมจึงให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาสถาบันทางการเมืองที่สามารถตรวจสอบและควบคุมอำนาจของประชาชน สถาบันที่ว่่านี้ ก็คือสถาบันทางวัฒนธรรมซึ่งจะช่วยหล่อหลอมและสร้างการมีเหตุผล จิตสำนึก จริยธรรมและการยอมรับในสิทธิ เสรีภาพ และทรัพย์สินส่วนตัวของคนส่วนน้อย วัฒนธรรมและชนบทธรรมเนียมประเพณีจะมีหน้าที่ในการสะกิดกันและยับยั้งไม่ให้ผู้นำ หรือประชาชนส่วนใหญ่ไปละเมิด ทำลายทรัพย์สินและสิทธิของคนส่วนน้อย

การแบ่งอำนาจของรัฐเป็นฝ่ายบริหาร ตุลาการและนิติบัญญัติ และการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นชนบท และชุมชนที่เล็กกว่ารัฐ เป็นพื้นฐานที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่นักอนุรักษนิยมเชื่อว่า มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการ

สร้างความมั่นคงให้กับสังคม รัฐธรรมนูญเป็นกฎเกณฑ์และกติกาทางการเมือง ที่สำคัญที่สุด ในการแสดงถึงทิศทางและแนวโน้มของกระบวนการทางการเมืองต่างๆ พร้อมกับจำกัดควบคุมไม่ให้ประชาชนของรัฐใช้เสียงส่วนใหญ่ไปบนทางที่ผิด การปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้นจำเป็นต้องขึ้นอยู่กับหลักการของกฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณีและเคารพต่อสิทธิและทรัพย์สินส่วนบุคคลของประชาชนโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นชนกลุ่มใหญ่หรือชนกลุ่มน้อย²⁸

ถึงอย่างไรก็ตาม นักอนุรักษ์นิยมส่วนใหญ่มักจะนิยมการปกครองโดยชนชั้นนำ (Aristocratic Elites) มากกว่าการปกครองโดยคนส่วนใหญ่ กลุ่มบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการเข้ามามีตำแหน่งทางการเมือง และทำหน้าที่ในการบริหารประเทศ ก็คือชนชั้นผู้ดีหรือขุนนาง ซึ่งได้รับการอบรมเรียนรู้มาเป็นพิเศษ และมีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับชีวิตของสังคมการเมือง

T.S. Eliot ได้เขียนไว้ว่า

ในกิจกรรมทางด้านสาธารณะ ควรเป็นความรับผิดชอบที่ไม่ได้เกิดขึ้นอย่างเท่าเทียมกัน ความรับผิดชอบเป็นจำนวนมากควรสืบทอดให้กับผู้ที่มิผลประโยชน์เป็นพิเศษ ผลประโยชน์ส่วนตัวของเขาและผลประโยชน์ของครอบครัวของเขาควรจะสอดคล้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับหลักการของสาธารณะ ชนชั้นปกครองของชาติทั้งหมด ควรประกอบด้วยผู้ที่มีความรับผิดชอบของเขานั้นสืบทอดมาจากความมั่งคั่ง ตำแหน่งและอำนาจของเขาจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องมั่นคง และบ่อยครั้งจะนำไปสู่ความฉลาดล้ำเลิศเป็นอย่างยิ่ง²⁹

ชนชั้นผู้ดี เจ้าของที่ดิน เป็นกลุ่มบุคคลที่นักอนุรักษ์นิยมคิดว่ามีคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง ในการที่จะมาเป็นผู้ปกครองของสังคม ทั้งนี้เพราะขนบธรรมเนียมประเพณีที่ใช้ในการดำรงชีวิตของคนกลุ่มนี้ มักจะสอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคมและ เขาก็จะพยายามรักษาสถาปัตยกรรมนิยมประเพณีดังกล่าว ชนชั้นผู้ดี เจ้าของที่ดินนี้จะให้ความสำคัญต่อระเบียบแบบแผน และความมั่นคงของสังคม โดยทั่วไปเขาเป็นศัตรูของการปฏิวัติความเห็นอกว่าของชนชั้นผู้ดีและ เจ้าของที่ดินนั้นจะอยู่ในความสามารถของเขาที่จะรักษาเจตจำนงและขนบธรรมเนียมประเพณีในการปกครองและนำสังคม ในความสามารถที่จะปรับเจตจำนงและขนบธรรมเนียมให้สอดคล้องกับสภาพทาง เศรษฐกิจ และการเมืองที่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นเขาจึงสามารถที่จะรักษาสังคมให้มั่นคง มีเสถียรภาพได้ดีกว่ากลุ่มอื่นๆ

การปฏิบัติและปฏิรูป : รูปแบบของการเปลี่ยนแปลง

โดยทั่วไป นักอนุรักษ์นิยมจะต่อต้านการปฏิบัติ เพราะถือว่าการปฏิบัติเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ทำลายความมีระเบียบของสังคม ทำลายโครงสร้างพื้นฐาน ขนบธรรมเนียม ประเพณีและคุณธรรมภายในสังคม ทำลายชีวิตผู้คนนับล้าน ทำลายทรัพย์สินและอารยธรรมของสังคมการเมือง การปฏิบัติอาจนำไปสู่ "การเสี่ยงและความไม่แน่นอนของระ

บปลั่งคมการเมือง"³⁰ ผลกระทบที่สำคัญของการปฏิวัติ ก็คือ มนุษย์ในสังคมอาจมีความสับสนไม่สามารถรู้ หรือเข้าใจ ถึงสถานภาพ บทบาทและหน้าที่ของเขา แบบแผน จริยธรรม ความคาดหวังในสังคม และสถาบันต่างๆ ก็อาจจะถูกทำลายล้างหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขจนไม่สามารถที่จะทำหน้าที่ในฐานะ เป็นกฎเกณฑ์ หรือแนวทางของการประพฤติ ปฏิบัติ ของคนในสังคมได้ การปฏิวัติไม่สามารถที่จะสร้างหรือแสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดใน เรื่องหลักประกันที่ว่า จะนำสังคมและ ประชาชนไปสู่ชีวิตที่มั่นคง สมบูรณ์และมีเหตุผลมากขึ้น ขนบธรรมเนียมประเพณี และ จริยธรรมในสังคมก็ไม่มีสิ่งใดที่ชี้ให้เห็นได้ว่า จะดีขึ้นกว่าในอดีต

"มนุษย์ไม่มีสิทธิ์ที่จะนำเอาการอยู่ดีกินดี ของคนในรุ่นปัจจุบันทั้งหมดไปเสี่ยง" กับความไม่แน่นอนและกับ เป้าหมาย ความคาดหวังที่พัฒนามาจากเหตุผลเพียงอย่างเดียว "ความกังวลเกี่ยวกับชีวิตและสังคมในสังคมของ เขาก็คือ ปัญหาความเชื่อมั่นในคุณธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี หน้าที่ของเขาต่ออนาคต ก็คือไม่นำเอาสังคมไปสู่ความเสี่ยง การปฏิวัติ ถ้าจะให้ถูกต้องยุติธรรมก็ต้อง เป็นการปกป้องคนในยุคปัจจุบันโดยปราศจากการนำความเสี่ยงมาสู่คนในอนาคต"³¹

ในทัศนะของนักอนุรักษนิยม การปฏิวัตินั้นมีผลอย่างยิ่งในการนำไปสู่ความเสื่อมของ คุณธรรมและ จริยธรรม ของบุคคลในสังคม ในสภาพการณ์ที่สังคมกำลังมีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงและรวดเร็ว บุคคลในสังคมต้อง เผชิญกับการผันแปรของค่านิยม คุณธรรมและ จริยธรรม ซึ่งเคยถือว่าเป็นพื้นฐานของการประพฤติปฏิบัติบุคคลแต่ละคนต้อง เผชิญกับการเลือกระหว่างคุณธรรมกับการสุขขีทางการเมือง ความขัดแย้งระหว่างค่านิยม ศาสนา ขนบธรรมเนียม ความรักและความผูกพันที่มีต่อครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติก่อนถูกทำลายบั่นทอนให้หมดความหมายและความสำคัญในสังคม บุคคลเหล่านี้อาจจะสับสน ไม่แน่ใจต่อบทบาท หน้าที่และสถานภาพของเขาในสังคม

สถาบันทางสังคมการเมือง รัฐธรรมนูญก็อาจจะสูญเสียความชอบธรรม การใช้ความรุนแรง และกำลังก็ อาจกลายเป็นกลไกที่สำคัญของสถาบันทางการเมือง ในการแก้ไขปัญหของสังคม สร้างระเบียบแบบแผน ความมั่นคง ให้กับสังคมและรัฐ ภายใต้สถานการณ์ดังกล่าว ก็น่าเป็นห่วงเสียว่าระบอบการเมืองที่เกิดขึ้นใหม่จะมีความชอบธรรม ความยุติธรรมและส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพแห่งชีวิต มีความสมบูรณ์และใช้เหตุผลได้อย่างเต็มที่ได้อย่างไร บ่อยครั้งการปฏิวัติจะนำสังคมการเมืองไปสู่ระบบเผด็จการ (Totalitarianism) ซึ่งผู้นำจะไม่มีทางเลือกหรือกังวลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน เขาไม่สามารถจะรู้หรือเข้าใจถึงความสำคัญของคุณธรรมนิยมประเพณี ความสับสนวุ่นวาย และการใช้กำลัง เข้าปราบปรามกลุ่มการเมืองต่างๆก็อาจจะระบอบไปทั่วสังคมการเมือง ชีวิตของบุคคลในสังคมที่มีการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงจึง เป็นชีวิตที่ขาดระเบียบแบบแผน ไม่มีความแน่นอนและ ไม่สามารถที่จะคาดหวังพฤติกรรมล่วงหน้าของบุคคลในการติดต่อสัมพันธ์ซึ่งกันและกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะขาดขนบธรรมเนียมประเพณี คุณธรรม และ จริยธรรมมารองรับ เป็นกฎเกณฑ์ของการกำหนดแนวทางประพฤติปฏิบัติ รัฐบาลที่จัดตั้งขึ้นใหม่ก็อาจไม่ใช้เป็นรัฐบาลที่คำนึงถึงความเป็นอยู่ของประชาชน ความมั่นคงของสังคมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว แต่อาจให้ความสำคัญเฉพาะการมีเสถียรภาพของรัฐบาลและการคงอยู่ของผู้ปกครองเท่านั้น

ถึงอย่างไรก็ตาม เราต้องตระหนักว่าถึงแม้อนุรักษนิยมจะต่อต้านปฏิวัติในการเปลี่ยนแปลงสังคมการเมือง แต่นี่ก็ไม่ได้หมายความว่า นักอนุรักษนิยมทุกคนจะมุ่งแต่เฉพาะการผดุงรักษาสถานภาพเดิม (Status Quo) และเขา

ไม่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงใดหรือการเลื่อนฐานะในฐานะในสังคม ตรงข้ามนักอนุรักษนิยมเชื่อว่า "สังคมจะมีความมั่นคงไม่ได้ถ้าไม่มีการเลื่อนชั้นทางสังคม"³² ชนชั้นธรรมนิยมประเพณี คุณธรรม จริยธรรมและสถาบันทางสังคม การเมืองอาจต้องมีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เหมาะกับสภาพการณ์ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาของสังคมที่กำลังเผชิญอยู่ในเวลานั้น และเพื่อให้สามารถเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติของประชาชนในสังคมปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ Burk กล่าวว่า "รัฐถ้าปราศจากวิธีการเปลี่ยนแปลงบางประการแล้วก็ไม่ใช่วิธีการของนักอนุรักษนิยม"³⁴

การเปลี่ยนแปลงที่นักอนุรักษนิยมเห็นด้วยและคิดว่าควรมีในสังคมการเมืองก็คือแนวทางปฏิรูป แต่ก็จำเป็นที่จะต้องเข้าใจเสียก่อนว่า แนวทางปฏิรูปในความหมายของอนุรักษนิยมนั้น หมายถึงการเปลี่ยนแปลงที่ค่อยๆ ดำเนินไปโดยไม่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐาน ชนชั้นธรรมนิยมค่านิยมที่สำคัญของสังคม เป้าหมายที่สำคัญ ของการปฏิรูปก็คือการรักษาลักษณะพื้นฐานของสังคมไว้ในขณะที่พยายามจะแก้ไขปัญหาต่างๆ ทางสังคมเป็นส่วนๆ ไป

Klaus Epstein อธิบายถึงเจตนารมณ์ของการปฏิรูปแบบอนุรักษนิยมดังนี้

การปฏิรูปแบบอนุรักษนิยมจะแสวงหาความต่อเนื่องอย่างสูงสุดอยู่เสมอๆ เมื่อเผชิญกับสถาบันที่มีข้อบกพร่อง เขาจะพยายามปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะตกลงใจยกเลิกมัน ถ้าเป็นไปได้เขาจะรินเหล้าไวน์ใหม่ลงในขวดเก่ามากกว่าที่จะสร้างสถาบันใหม่ทั้งหมด เพื่อตัดการรับกับความต้องการใหม่ๆ การกระทำของเขาจะมีเป้าหมาย เพื่อจัดแจงใหม่เกี่ยวกับองค์ประกอบของโครงสร้างสังคมที่ดำรงอยู่ แทนที่จะมีเป้าหมายสร้างโครงสร้างสังคมใหม่อีกครั้ง งานการปฏิรูปของเขาจะทำได้ด้วยความเสื่อสร้อยมากกว่าด้วยความโกรธ ในเจตนารมณ์ที่ยอมรับอย่างไม่มีเต็มใจมากกว่าความรู้สึกรอคอยในชัยชนะ เขาจะมองสิ่งที่มีคุณค่าในอดีตอย่างนอบน้อม ถึงแม้ว่ามันอาจจะถูกทำลายล้างเพื่อประโยชน์ในอนาคต และเขาจะแสวงหาการรักษาแบบแผนทั้งหมดของสังคมไว้³⁴

การเปลี่ยนแปลงและการปฏิรูป ที่นักอนุรักษนิยมต้องการทำให้เกิดขึ้นภายในสังคมจึง เปรียบเสมือนเป็นการปรับตัวของสถาบันสังคมต่างๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ความต้องการของสมาชิกในสังคม การปฏิรูปดังกล่าวจะต้องปกป้องรักษาชนชั้นธรรมนิยม คุณธรรมและความคาดหวังอำนาจหน้าที่ที่เป็นรากฐานของสังคมเดิมไว้ เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาความมีระเบียบแบบแผนและความมั่นคงของสังคมประชาชนก็จะไม่สับสนต่อบทบาทหน้าที่ของเขา ที่สำคัญแนวทางในการเปลี่ยนแปลงแบบปฏิรูปนั้น เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้นำสังคมไปสู่ความเสี่ยง หรือความไม่แน่นอน ไม่ได้ถูกสร้างขึ้นมาจากอคติและเหตุผลอย่างบริสุทธิ์ การปฏิรูปนั้นเปรียบเสมือนเป็นประสบการณ์ของสังคมในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ และความต้องการที่เพิ่มขึ้น ทิศทางและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงก็มาจากประสบการณ์ของสังคมเอง และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแน่ชัดมากกว่าการปฏิวัติ

กล่าวโดยสรุป นักอนุรักษนิยมสนับสนุนการปฏิรูปมากกว่าการปฏิวัติ ก็เพราะการปฏิรูปนั้นเป็นการเปลี่ยนแปลงทางสังคมการเมืองที่ค่อนข้างมีระเบียบแบบแผนไม่ทำลายโครงสร้างลักษณะพื้นฐานของสังคมชนชั้นธรรมนิยมประ

เพื่ิ่ คุณธรรมและศาสนายังคง เป็นสถาบันที่สำคัญในการกำหนดแนวทางประพฤติปฏิบัติของประชาชนในสังคม การปฏิรูปจะนำสังคมไปสู่เป้าหมายที่สามารถปฏิบัติได้ ไม่เหมือนการปฏิบัติที่ตั้งอยู่บนเป้าหมายที่เป็นสังคมอุดมคติ

ศูนย์วิทย์ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เชิงอรธ

1. Edmand Burk, Reflections on the Revolution in France (Harmondsworth : Penguin Books, 1986) p. 100.
2. Gordon Graham, Politics in its Place : A Study of Six Ideologies (Oxford : Clarendon Press, 1986) p. 177.
3. รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะแนวความคิดอนุรักษ์นิยมของอังกฤษและสหรัฐอเมริกา Morton Auerbach, The Conservative Illusion (New : Columbia University Press, 1959).
4. งานเขียนที่จัดได้ว่าเป็นของนักคิดอนุรักษ์นิยมคนปัจจุบัน ก็คือ Roger Scruton, The Meaning of Conservatism (Guildford : Billing & Son Ltd., 1980)
5. Michael Oakeshott, " On Being Conservative " in Ideologies of Politics eds., by Anthony De Crespigny and Jeremy Cronin (London : Oxford University Press, 1975) pp. 24-25.
6. William R. Harbour, The Foundation of Conservative Thought : An Anglo - American Tradition in Perspective (Notre Dame : University of Notre Dame Press, 1982) pp. 4-10.
7. Graham, op.cit., pp. 177-180.
8. Harbour, op.cit., p. 15.
9. Ibid., p. 65.
10. Ibid.
11. Dante Germino, Modern Western Political Thought : Machivelli to Marx (Chicago : Rand McNally and Company, 1972) p. 225.
12. Harbour, op.cit., pp. 71-72.
13. ถึงแม้ว่ารายละเอียดในเรื่องลักษณะธรรมชาติของมนุษย์ก่อนมีสังคมการเมืองของ Hobbes, Locke และ Rousseau จะต่างกัน แต่คนทั้งสามยังเชื่อว่ามนุษย์เป็นคนมีปัญญา และสภาพธรรมชาติก่อนมีสังคมการเมือง
14. Francis Carnavan, The Political Reason of Edmand Burk (Durham, North Carolina : Duke University Press ,1960) p.116

quoted in Michael Freeman, Edmand Burk and the Critique of Political Radicalism (Oxford : Basil Blackwell, 1980) p. 58.

15. Ibid.
16. Burk, op.cit., p. 117.
17. Freeman, op.cit., p. 61.
18. Ibid, p. 65.
19. Harbour, op.cit., p. 117.
20. Peter Viereck, Conservatism Revisited (New York : Free Press, 1962) p. 32
21. Harbour, op.cit., p. 116.
22. Stanley Parry, "Reason and the Restoration of Tradition", in what is Conservatism? ed Frank Meyer (New York : Rinehart and Winston, 1964) pp. 115-116.
23. Scrution, op.cit., pp. 47-48.
24. Ibid.
25. Ibid., p. 51.
26. Ibid., p. 49.
27. Burk., op.cit., p. 153.
28. Harbour, op.cit., pp. 140-143.
29. T.S. Eliot, Notes towards the Definition of Culture, p. 85 quoted in Harbour, op.cit., pp. 136-137.
30. Ibid., pp. 130-132.
31. Ibid., p. 128.
32. Viereck, op.cit., p. 10.
33. Harbour, op.cit., p. 133.
34. Klaus Epstein, The Genesis of German Conservatism (Princeton : Princeton University Press, 1966) p. 18.

